

N:o 91.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående jord-
afsöndring från Leckö kungsgård i Skaraborgs län;
gifven Stockholms slott den 26 februari 1904.*

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

dels att det å den i statsrådsprotokollet omförmälda, af vice kommissionslandtmätaren Bernt Ahliny år 1902 upprättade karta utmärkta område om 16 ar 30 kvadratmeter må från utarrenderade Leckö kungsgård i Otterstads socken af Skaraborgs län för alltid afsöndras och till Otterstads församling med äganderätt upplåtas för att tillträdas den 14 mars 1922, då nu löpande arrendetiden för kungsgården tilländagår, eller dessförinnan, därest öfverenskommelse därom träffas mellan församlingen och vederbörande innehafvare af arrenderätten till kungsgården, samt under villkor att församlingen senast å tillträdesdagen till länets ränteri såsom köpeskillning för området inlevererar 75 kronor afvensom upprättar och för framtiden underhåller stängsel i områdets gräns mot kronans mark samt ensam bestrider de med lagfart å området förenade kostnader,

dels ock att köpeskillingen för området må användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF.

Carl von Friesen.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 26 februari 1904.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LAGERHEIM,
Statsråden: ODELBERG,
              HUSBERG,
              PALANDER,
              WESTRING,
              RAMSTEDT,
              BERGER,
              MEYER,
              VON FRIESEN,
              VIRGIN.

Departementschefen statsrådet von Friesen anförde härefter:

»Uti en till Kungl. Maj:t ställd, af Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Skaraborgs län med underdånigt utlåtande af den 31 december 1903 jämte domänintendentens i länet yttrande samt öfriga till ärendet hörande handlingar öfverlämnad skrift har Otterstads församling i underdånighet anhållit, att från Leckö kungsgård måtte till församlingen upplåtas ett å en vid ansökningen fogad, af vice kommissionslandtmätaren Bernt Ahliny år 1902 upprättad karta utmärkt område om 16 ar 30 kvadratmeter att användas till tomt för en småskolebyggnad.

Till följd af nådig remiss har domänstyrelsen den 29 januari 1904 häröfver afgifvit underdånigt utlåtande.

*Ang. jord-
afsöndring
från Leckö
kungsgård i
Skaraborgs
län.*

Af handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat:

att vid landtmäterisammanträde den 15 december 1902 för uppmätning och kartläggning af ifrågavarande område förrättningsmännen efter öfverläggning om, huru stor afgäld borde för detta af församlingen erläggas, föreslagit i sådant afseende ett belopp af 3 kronor;

att kungsgårdens arrendator öfversten grefve A. Rudenschöld förklarar sig icke hafva något att erinra mot den ifrågasatta upplåtelsen, dock under villkor att församlingen uppsatte och för framtiden underhölle stängsel omkring området;

att domänintendenten, då området i fråga vore beläget intill väg och afsöndringen således ej komme att vålla särskild olägenhet eller intrång, tillstyrkt bifall till ansökningen, dock att den årliga afgäld eller på en gång utgående lösesumma, som församlingen hade att till statsverket gälda, borde i vederbörlig ordning uppskattas;

att uppbördsförvaltningen i Lidköpings fögderi uti afgifvet yttrande anført, att då den vid landtmäteriförrättningen föreslagna afgäld för området vore i förhållande till detsammans läge, storlek och beskaffenhet samt till af stamhemmanet utgående skatter och arrendeafgift fullt skälig, förvaltningen hemställde, att afgälden måtte bestämmas till nämnda belopp, 3 kronor, eller efter det i länets markegångstaxa utsatta medelmarkegångspris litt. C till 19,43 liter råg och 19,43 liter korn;

att församlingen vid kyrkostämma den 17 november 1903, efter erhallen del af uppbördsförvaltningens yttrande, förklarar sig åtnöjas med det föreslagna årliga afgäldsbeloppet samt vara villig betala afgälden till kungsgårdens arrendator eller dennes rättsinnehafvare och sedermera vid nu löpande arrendeperiods utgång på en gång erlägga tjugu gånger sagda belopp; samt

att Kungl. Maj:ts befallningshafvande hemställt, att ifrågavarande område måtte för alltid upplåtas till Otterstads eller Kållandsö församling mot villkor, att denna dels till kungsgårdens nuvarande arrendator eller hans rättsinnehafvare från tillträdesdagen till den 14 mars 1922 erlade en årlig afgäld af 38,86 liter spannmål, hälften råg och hälften korn, att lösas med penningar efter tioårigt medelmarkegångspris, dels till länets ränteri senast nyss nämnda dag inbetalade en köpeskilling af 60 kronor, motsvarande den föreslagna afgäldens belopp, kapitaliseradt efter fem procent, dels ock uppsatte och allt framgent underhölle laggillt stängsel i gränsen mellan det afsöndrade området och kungsgårdens ägor.

Domänstyrelsen har uti sitt underdåniga utlåtande meddelat, att Leckö eller Sikajocki kungsgård nr:is 1, 2, 3, 4 och 5 om tillsammans 5 mantal blifvit af styrelsen enligt särskilda kontrakt den 27 juli 1900 ut-

arrenderad till grefve Rudenschöld i två lotter på 20 års tid från den 14 mars 1902 mot arrende af sammanlagdt 5,540 kronor och att ifråga-
varande jordområde enligt från orten erhållen upplysning består af berg
och vallmark; och har styrelsen förmålt, att styrelsen antoge, att försam-
lingen, då den efter den underdåniga ansökningens ingifvande till Kungl.
Maj:ts befallningshafvande erbjudit sig, såsom förut blifvit nämndt, att, när
arrendetiden för Leckö kungsgård utginge, i stället för den föreslagna af-
gälden på en gång erlägga tjugu gånger dess belopp, numera önskade blifva
ägare af området. Med afseende härå och å hvad för öfrigt i ärendet före-
kommit, har styrelsen i underdånighet hemställt, att ofvanberörda område
om 16 ar 30 kvadratmeter finge från Leckö kungsgård afsöndras och till
Otterstads församling med äganderätt upplåtas för att tillträdas den 14
mars 1922, då nu löpande arrendetiden för kungsgården tilländaginge,
eller dessförinnan, därest öfverenskommelse därom träffades mellan för-
samlingen och vederbörande innehafvare af arrenderätten till kungsgården,
samt under villkor, att församlingen senast å tillträdesdagen till Skara-
borgs läns ränteri såsom köpeskillning för området inlevererade 60 kronor,
äfvensom upprättade och för framtiden underhölle stängsel i områdets
gräns mot kronans mark; och syntes köpeskillningen för området böra, på
samma sätt som köpeskillningarna för försålda mindre kronoegendomar,
användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogs-
börd tjänlig mark.

Vid domänstyrelsens hemställan har jag ej något annat att erinra,
än att, i enlighet med hvad i likartade frågor under senare åren ägt rum,
dels köpeskillningen för ifrågavarande område synes böra bestämmas till ett
belopp, som motsvarar den föreslagna afgälden, kapitaliserad efter fyra
procent årlig ränta, utgörande tjugufem gånger afgäldens belopp, eller
alltså i detta fall 75 kronor, dels ock bland köpevillkoren bör stadgas
skyldighet för köparen att ensam vidkännas de med lagfart å området
förenade kostnader. Efter samråd med chefen för jordbruksdepartementet
tillstyrker jag därför, att Kungl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå
Riksdagen medgifva,

dels att det å omförmälda, af vice kommissionslandtmätaren Bernt
Ahliny år 1902 upprättade karta utmärkta område om 16 ar 30 kvadrat-
meter må från Leckö kungsgård för alltid afsöndras och till Otterstads
församling med äganderätt upplåtas för att tillträdas den 14 mars 1922,
då nu löpande arrendetiden för kungsgården tilländagår, eller dessförinnan,
därest öfverenskommelse därom träffas emellan församlingen och veder-
börande innehafvare af arrenderätten till kungsgården, samt under villkor

att församlingen senast å tillträdesdagen till Skaraborgs läns ränteri såsom köpeskilling för området inlevererar 75 kronor äfvensom upprättar och för framtiden underhåller stängsel i områdets gräns mot kronans mark samt ensam bestrider de med lagfart å området förenade kostnader,

dels ock att köpeskillingen för området må användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.»

Hvad föredragande departementschefen sålunda tillstyrkt, däri statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

C. F. Voug.